

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 226/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti V., a. s., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. J. P., D., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co/79/2011 z 28. apríla 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti V. a. s., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. októbra 2011 doručená sťažnosť spoločnosti V. a. s., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co/79/2011 z 28. apríla 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 1212/98 konal Okresný súd Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) o žalobe žalobcov v 1. – 3. rade o určenie neplatnosti zmluvy o budúcej kúpnej zmluve k nehnuteľnosti za dohodnutú kúpnu cenu 2 836 800 Sk (ďalej len „zmluva o budúcej kúpnej zmluve“), ktorú okresný súd rozsudkom z 10. augusta 2009 kvôli nepreukázaniu naliehavého právneho záujmu na predmetnom určení zamietol. Potom, ako krajský súd rozsudkom sp. zn. 7 Co 279/09 z 31. marca 2010 potvrdil v merite veci označený rozsudok okresného súdu a súčasne tento rozsudok zrušil vo výroku o trovách konania a v tejto časti vrátil vec na opätovné konanie späť okresnému súdu, okresný súd vo veci trov opätovne rozhodol uznesením sp. zn. 7 C 1212/98 z 27. januára 2011, ktorým zaviazal žalobcov v 1. – 3. rade povinnosťou spoločne a nerozdielne uhradiť trovy v konaní úspešnej sťažovateľke (v procesnom postavení žalovanej, pozn.). Krajský súd v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 79/2011 sťažovateľkou napádaným uznesením z 28. apríla 2011 uznesenie okresného súdu o trovách konania potvrdil (uznesenie okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu nadobudli právoplatnosť 25. augusta 2011, pozn.).

Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľka namieta nesprávnosť a arbitrárnosť rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 7 Co 79/2011 z 28. apríla 2011, ktorý sa stotožnil s názorom okresného súdu v tom, že základným vymeriavacím základom na určenie trov konania za jeden úkon právnej pomoci nemá byť v danom prípade hodnota veci alebo práva, ktorá(é) je predmetom sporu (v danom prípade by podľa sťažovateľky táto hodnota sporu bola určiteľná podľa v zmluve o budúcej kúpnej zmluve dojednanej kúpnej ceny, pozn.), ale podľa krajského súdu by tento vymeriavací základ mal byť určený spôsobom, ako v prípade, keď hodnotu veci alebo práva nemožno v peniazoch vyjadriť, resp. ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

Sťažovateľka vyjadruje nesúhlas s uvedeným názorom krajského súdu, ktorý okrem iného takto odôvodňuje:

„... Aj v prípade určovacích návrhov je možné určiť hodnotu veci resp. práva o ktoré ide. V posudzovanom prípade bolo možné hodnotu sporu vyčísliť bez akýchkoľvek ťažkostí, keďže táto zodpovedá dohodnutej kúpnej cene uvedenej zmluvnými stranami v spornej zmluve o budúcej kúpnej zmluve.

... V súvislosti s vyššie uvedeným postupom odvolacieho súdu si sťažovateľka dovoľuje poukázať na skutočnosť, že o trovách konania vedeného na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C/1212/1998 bolo Krajským súdom v Žiline pôvodne rozhodnuté už rozsudkom sp. zn. 8 Co/308/2004-267 zo dňa 25. 10. 2005... V tomto rozsudku bolo o trovách konania rozhodnuté tak, že žalobcovia 1/ až 3/ boli povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke, ako účastníkovi konania, ktorý mal vo veci plný úspech, trovy konania v sume 147 102,50 Sk. O trovách prvostupňového a odvolacieho konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p. a ust. § 224 ods. 2 O. s. p. a pri určení výšky tarifnej hodnoty vychádzal z hodnoty sporu určenej v súlade s ustanovením § 19 ods. 3 vyhlášky 240/1990 Zb..., s § 13 ods. 7 vyhlášky MS SR č. 591/2002 Z. z. a § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. t. z. vychádzal z hodnoty sporu určenej z hodnoty 2.836.800,- Sk, ktorá bola kúpnu cenou nehnuteľnosti v zmluve o budúcej kúpnej zmluve, neplatnosť ktorej bola predmetom konania.

... Ak teda neskôr Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 7 Co/79/2011 zo dňa 28. 04. 2011... dospel k záveru, že pokiaľ v konaní ide o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ide o vec, ktorej hodnotu nemožno vyjadriť v peniazoch bez ohľadu na to, či bola uvedená cena nehnuteľnosti v rámci zmluvy o budúcej kúpnej zmluve a teda súhlasil s určením výšky základnej sadzby tarifnej odmeny za právne úkony v zmysle ustanovenia § 13 ods. 6 vyhlášky 240/1990 Z. z., § 13 ods. 6 vyhlášky 163/2002 Z. z. a § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., porušil základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Krajský súd v Žiline, bez toho aby v rozhodujúcom období t. j. v období od 25. 10. 2005 do 28. 04. 2011 došlo k zmene skutkového stavu a zmene právnej úpravy, ktorá upravuje náhradu trov konania a určenie výšky základnej sadzby tarifnej odmeny za právne úkony dospel k dvom celkom rozdielnym rozhodnutiam o výške základnej sadzby tarifnej odmeny za právne úkony, čo je v príkrom rozpore s princípom právnej istoty

a z tohto dôvodu rovnako porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co/79/2011 zo dňa 28. 04. 2011 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 Ústavy SR, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde a základné právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co/79/2011 zo dňa 28. 04. 2011 a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

3. Zároveň sťažovateľka žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1484,70 € a túto poukázať jej právnenému zástupcovi. ...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na

prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Co/79/2011 z 28. apríla 2011, a to tým, že podľa sťažovateľky krajský súd stotožniac sa s názorom okresného súdu vec nesprávne právne posúdil, keď základnú sadzbu tarifnej odmeny za každý úkon právnej pomoci poskytnutej právnym zástupcom sťažovateľky určil spôsobom ako v prípade, keď hodnotu veci alebo práva nemožno v peniazoch vyjadriť, resp. ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami. Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd v dôsledku uvedeného pre nesprávne právne posúdenie veci jej arbitrárnym spôsobom odoprel ňou uplatnený nárok na náhradu trov v sume predstavujúcej rozdiel medzi jej priznanou sumou 1 198,28 € a ňou uplatnenou sumou 8 647,53 €.

Rozhodovanie o náhrade trov je súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05).

Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. septembra 1997).

Na druhej strane musí ústavný súd zdôrazniť, že iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej

interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (mutatis mutandis IV. ÚS 170/08, II. ÚS 64/09).

Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou predovšetkým konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru konštatuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Krajský súd napádané uznesenie odôvodnil takto:

„... Preskúmaním odvolania žalovaného odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Žalovaný v rámci svojho odvolania namietal výšku náhrady trov konania s tým, že nezodpovedá zákonnému nároku žalovaného. Predmetom konania v danej právnej veci je neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 80 písm. c) O. s. p.. Podľa citovaného zákonného ustanovenia návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny

záujem. Pri posudzovaní danosti naliehavého právneho záujmu je významné to, či výrok rozhodnutia o tom, či tu právny vzťah alebo právo je, bude mať za následok zmenu práv a povinností alebo postavenia navrhovateľa hmotnoprávných vzťahov, a to za stavu, že v danom čase nemôže uplatňovať svoje práva návrhom podľa § 80 písm. b), t.j. o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva. Návrhom podľa § 80 písm. b) O. s. p. sa môže žalobca domáhať, aby súd uložil žalovaného povinnosť niečo plniť, pričom môže ísť o rôzne plnenie, napr. o vydanie nehnuteľnosti, platenie kúpnej ceny a pod.. V takom prípade, ak by sa žalobca v žalobe domáhal súčasne uplatnenia neplatnosti zmluvy a uloženia povinnosti vrátiť plnenie z tejto zmluvy, trovy právneho zastúpenia by sa priznali z hodnoty plnenia majúceho sa uhradiť. V konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ide o vec, ktorej hodnotu nemožno vyjadriť v peniazoch bez ohľadu na to, či bola uvedená cena nehnuteľnosti v rámci budúcej kúpnej zmluvy. Pokiaľ prvostupňový súd rozhodol o priznanej výške trov právneho zastúpenia, keď základnú sadzbu tarifnej odmeny za právne úkony určil v zmysle § 13 ods. 6. vyhlášky 240/1990 Z. z., 13 ods. 6 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. a § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., teda z neurčitku, rozhodol správne.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. ...“

Podľa § 80 písm. c) zákona Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 13 ods. 6 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 240/1990 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci účinnej od 1. júla 1990 do 31. marca 2002 ak nemožno hodnotu veci vyjadriť v peniazoch alebo ak ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami, sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej pomoci je 200 Kčs, ak nie je ďalej ustanovené inak.

Podľa § 13 ods. 6 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb účinnej od 1. apríla 2002 do 31. decembra 2004 ak nemožno hodnotu veci alebo práva vyjadriť v peniazoch alebo ak ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami, základná

sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna desatina výpočtového základu.

Podľa § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) účinnnej od 1. januára 2005 základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak nie je možné hodnotu veci alebo práva vyjadriť v peniazoch alebo ak ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. júna 2009 základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

Z citovaného rozhodnutia vyplýva, že základnou východiskovou premisou tohto rozhodnutia je záver krajského súdu o absencii naliehavého právneho záujmu na určení, v danom prípade neplatnosti budúcej kúpnej zmluvy (kvôli čomu bola napokon aj žaloba zamietnutá v merite veci, pozn.), pričom krajský súd poukazuje na to, že o danosti, resp. o prítomnosti naliehavého právneho záujmu možno hovoriť v prípade, ak prípadné určenie, t. j. výrok o určení, bude znamenať zmenu v hmotnoprávnom postavení žalobcu, ktorý sa z tohto dôvodu určenia domáhal. Vzhľadom na uvedené krajský súd uzavrel, že keďže v danom prípade, keď na základe určovacej žalobou napádaného právneho úkonu (zmluve o budúcej kúpnej zmluve) nedošlo medzi účastníkmi tejto zmluvy (ktorí boli súčasne účastníkmi súdneho konania, pozn.) k žiadnemu plneniu, ktoré by sa malo v dôsledku určenia vrátiť druhej strane, t. j. inými slovami, určovacím výrokom by v danom prípade nedošlo k zmene hmotnoprávneho postavenia účastníkov, nemožno podľa krajského súdu predmet tohto konania považovať za oceníteľný v peniazoch. A contrario krajský súd dokonca nad rámec poznamenáva, že v budúcej kúpnej zmluve dojednaná kúpna cena by bola základom pre výpočet trov konania iba v prípade, „... ak by sa žalobca v žalobe domáhal súčasne uplatnenia neplatnosti zmluvy a uloženia povinnosti vrátiť plnenie z tejto

zmluvy, trovy právneho zastúpenia by sa priznali z hodnoty plnenia majúceho sa uhradiť“, v danom prípade však o takúto žalobu nešlo.

Podľa názoru ústavného súdu pri aplikácii citovaných ustanovení vyhlášok o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci, resp. právnych služieb v spojení s ustanovením § 80 písm. c) OSP má rozhodujúci význam najmä v ňom uvedené slovné spojenie *„ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch“*. Vyjadriť hodnotu (v danom prípade právneho úkonu) predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní. V danom prípade išlo o konanie vyvolané určovacím návrhom žalobcov v zmysle § 80 písm. c) OSP, ktorého predmetom nad rámec preukázania naliehavého právneho záujmu žalobcov na žalobe bolo určenie, či zmluva o budúcej kúpnej zmluve je alebo nie je platná. Keďže priamym predmetom zmluvy o budúcej kúpnej zmluve bola budúca kúpna zmluva – budúci právny úkon, a nie predmet kúpy alebo kúpna cena ako taká, podľa názoru ústavného súdu nemožno postup, v rámci ktorého krajský súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania základnú sadzbu tarifnej odmeny právneho zástupcu sťažovateľky za ním poskytnuté úkony právnej pomoci, resp. služby neodvodil priamo od budúcej kúpnej ceny nehnuteľností v sume 2 836 800 Sk, t. j. 94 164,51 €, považovať za ústavne nekonformný.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nemá v okolnostiach posudzovanej veci dôvod pochybovať o správnosti záveru krajského súdu o náhrade trov konania, v rámci ktorého výšku advokátskej odmeny určil spôsobom ako v prípade, keď hodnotu predmetu konania nemožno vyjadriť v peniazoch. Z namietaného uznesenia krajského súdu totiž nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Krajský súd v napádanom uznesení v spojení s uznesením okresného súdu dostatočne jasne vysvetlil svoj postoj k spornej otázke trov konania s poukazom na predmet konania a zaujal zrozumiteľné stanovisko k vyjadriteľnosti predmetu konania v danom type súdneho konania, najmä však v konkrétnej prerokúvanej veci.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V súvislosti s obrannou argumentáciou sťažovateľky, ktorá poukázala na skutočnosť, že v danej veci krajský súd už v minulosti v skoršom svojom rozhodnutí vydanom v tom istom konaní rozhodol o trovách konania odlišne od napádaného uznesenia, ústavný súd konštatuje, že skutočnosť, že krajský súd pri rozhodovaní o trovách konania vo svojom prvom rozhodnutí zaujal odlišné právne stanovisko, čo sa týka základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta [toto bolo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 39/2007 z 25. marca 2008 zrušené, pozn.], nebola pre ústavný súd v konaní o sťažnosti sťažovateľky záväzná. Predmetné skoršie rozhodnutie krajského súdu totiž nebolo ani v minulosti a ani v súčasnosti predmetom prieskumu ústavného súdu, takže jeho závery nezakladajú automaticky predpoklad o ústavnosti záverov vyslovených v tomto prvom rozhodnutí krajského súdu.

Okrem tohto ústavný súd podotýka, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať

stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, III. ÚS 346/05).

Z ústavnej kompetencie súdov interpretovať a aplikovať zákony vyplýva aj ich oprávnenie dopĺňať a rozvíjať existujúcu judikatúru týkajúcu sa relevantných právnych otázok v prerokovaných veciach. Prípadný odklon súdu od existujúcej skoršej judikatúry – súdnej praxe – v konkrétnom prípade by mohol predstavovať zásah do základných práv a slobôd účastníka konania len za predpokladu, že by bol dôsledkom arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti súdneho rozhodnutia v prerokováanej veci. Nemožno však namietat' proti tomu, aby judikatúra súdov v konkrétnych prípadoch upresňovala a dopĺňala objasňovanie obsahu a zmyslu zákona vrátane prispôsobovania aplikačnej praxe novým okolnostiam za podmienky, že ich zohľadnenie možno rozumne zhrnúť pod zákonné znaky právnej normy aplikovanej na konkrétny prípad (III. ÚS 346/05, III. ÚS 284/05, IV. ÚS 267/05).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení sťažnosťou napadnutého rozhodnutia a o priznaní trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tej časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľka domáhala ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2012